

SENSORVEILEDNING

Sensorveiledning utarbeides av den/de som lager oppgavesettet til den aktuelle eksamen og utarbeides samtidig med eksamensoppgaven.

Sensorveiledningene skal være tilgjengelige for studentene etter at karakterer er fastsatt, jf. UH-loven § 5-3 (3) - <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§5-3>.

Generell info

Emneinformasjon	Hovedmålet med det nettbaserte emnet er at studenten skal få kunnskap om bærekraft, med relevans for idretten. Denne kunnskapen skal studenten kunne bruke uavhengig av rolle i idrettsorganisasjon, forvaltning, næringsliv og skoleverk. Emnet vil omfatte sosiale, økonomiske og miljømessige aspekter ved bærekraft. FNs bærekraftsmål står sentralt.
Emnekode	SPM103
Emnenavn	Idrett og
Studieår semester	2023H
Studiepoeng	10
Emneansvarlig	Lis P. Strøm
Eksamenstype	3 uker hjemmeeksamen

Dokumenter som skal være tilgjengelig for sensor

- Eksamensoppgave (dersom den ikke følger i WISEflow)
- Emneplan eller fagplan
- Informasjon som er gitt til studentene om den konkrete eksamen

Læringsutbytte

Hvilke læringsutbyttebeskrivelser er eksamensoppgaven knyttet til?

Alle læringsutbytter oppgitt i emneplanen er inkludert, dvs. studenten skal etter gjennomført emne kunne

- beskrive ulike syn på bærekraft og bærekraftig utvikling ut ifra historiske, etiske og organisatoriske perspektiver.
- forklare FNs bærekraftsmål, og kunne knytte disse til nasjonal og internasjonal idrett.
- gjøre rede for norske og internasjonale miljø- og klimamål, og kunne reflektere rundt idrettens påvirkning på miljøet.
- reflektere over hvordan norsk idrett kan framstå bærekraftig med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold
- diskutere fordeler og utfordringer med konkrete tiltak for å gjøre idretten mer bærekraftig.

Pensum/fagstoff

Henvis til de mest aktuelle delene av pensum/fagstoff knyttet til eksamensoppgaven.

Hele pensum er relevant for eksamen:

Kjernelitteratur

1 BOK:

Hanstad, D. V., Sandvik, M. R. & Strittmatter, A.-M. (2021). *Idrett og bærekraft: Perspektiver på miljø- og samfunnsansvar i idrettenes organisasjoner*. Fagbokforlaget.

* Boka kan lånes fra biblioteket: [ORIA](#)

Anbefalt litteratur

2 BØKER:

Jones, M. (2017). *Sustainable event management: A practical guide* (3. utg.). Routledge.

* Boka kan lånes fra biblioteket: [ORIA](#)

Nygaard, A. (2019). *Grønn markedsføringsledelse: Om bærekraft, entreprenørskap, strategi og markedsføring*. Fagbokforlaget.

* Boka kan lånes fra biblioteket: [ORIA](#)

2 KAPITLER FRA 1 E-BOK:

Hanstad, D. V., & Strittmatter, A.-M. (2022). En bærekraftig idrettsorganisasjon: Lang vei fra vedtak til implementering. I A. Tjønndal, M. Nilssen & A. K. Lund (Red.), *Bærekraft i idrett og friluftsliv* (s. 121-138). Universitetsforlaget. <https://doi.org/10.18261/9788215061153-2022-06>

* Boka finnes online: [Klikk på denne lenken](#).

Vannebo, B. I., & Tjønndal, A. (2022). Sosialt entreprenørskap og inkludering: BUA som bærekraftig samskapingsaktør. I A. Tjønndal, A. K. Lund & M. Nilssen (Red.), *Bærekraft i idrett og friluftsliv* (s. 103-120). Universitetsforlaget. <https://doi.org/10.18261/9788215061153-2022-05>

* Boka finnes online: [Klikk på denne lenken](#).

2 ARTIKLER FRA ELEKTRONISKE TIDSSKRIFTER:

Gammelsæter, H., & Loland, S. (2022), Code red for elite sport: A critique of sustainability in elite sport and a tentative reform programme. *European Sport Management Quarterly*, 23(1), 104-124. <https://doi.org/10.1080/16184742.2022.2096661>

* This article is available online: [Click here to download](#).

Müller, M., Wolfe, S.D., Gaffney, C. (2021). An evaluation of the sustainability of the Olympic Games. *Nature Sustainability*, 4, 340–348. <https://doi.org/10.1038/s41893-021-00696-5>

* This article is available online: [Click here to download](#).

STORTINGSMELDING:

Meld. St. 40 (2020-2021). *Mål med mening: Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030*. Kommunal- og distriktsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-40-20202021/id2862554/>

* Denne finnes online: [Klikk på denne lenken](#).

Undervisning

Emnet er heldigitalt. Forelesningsplan fremgår av Canvas. Alle 6 moduler må fullføres av studentene, og de har fått veiledning og tilbakemelding på 6 skriftlige arbeidskrav.

Sensorveiledningen

Forventninger til besvarelsen ligger under hver oppgave. Overordnet for karaktersetting:

For å oppnå karakteren A forventes det at innsikt fra relevant litteratur/pensum, og at argumentasjonen som føres viser avansert forståelse og kunnskap for sentrale begreper og teori/perspektiver. Besvarelsen skal tydelig bekrefte studentens forståelse for helheten i tematikken. Alle referanser skal være korrekte i henhold til APA utgave 7 (APA7). Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren B forventes det at relevant litteratur/pensum benyttes. Argumentasjonen som føres, viser meget god forståelse og kunnskap for sentrale begreper og teori/perspektiver. Besvarelsen bekrefter studentens forståelse for helheten i tematikken, med noen unntak.. Kandidaten refererer eksplisitt til kilder i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren C forventes det at studenten utviser innsikt i de mest sentrale delene av pensum/litteratur. Argumentasjonen som føres, viser god forståelse for sentrale begreper og teori/perspektiver, med noen mangler. Refererer til kilder, selv om referansen noen ganger ikke er helt i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven er innenfor hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren D forventes det at studenten utviser nokså god innsikt i nødvendige deler av pensum/litteraturen. Argumentasjonen som føres, viser noe manglende forståelse for sentrale begreper og teori/perspektiver. Refererer til kilder, selv om referanselisten ikke er i tråd med APA7. Omfanget i oppgaven avviker noe fra hva som er angitt i de formelle kravene.

For å oppnå karakteren E forventes det at studenten utviser innsikt i nødvendige deler av litteraturen. Argumentasjonen som føres dekker minimumskrav for hva denne litteraturen anfører, men har klare mangler og er overfladisk. Bruken av kilder er uklar, og kilder er kun referert på slutten av teksten eller bare i teksten. Omfanget i oppgaven avviker mye fra hva som er angitt i de formelle kravene.

Karakteren F gis når studenten viser manglende innsikt i de mest sentrale delene av litteraturen og pensum. Argumentasjonen som føres har verken implisitt eller eksplisitt kobling til nødvendig litteratur. Referanser er ikke gjengitt i tråd med APA 7.utg og er angitt på en måte som ikke utviser innsikt i hvordan man skal sitere i akademiske arbeider. Omfanget i oppgaven avviker mye fra hva som er angitt i de formelle kravene. Karakteren F skal også gis hvis en av oppgavene ikke er besvart.

NB: for å oppnå karakteren B eller A må kandidaten referere eksplisitt til kilder i tråd med APA7, dvs. at alle referanser i teksten til bøker, vitenskapelige artikler, rapporter o.l. må angi sidenummer.

Om eksamen SPM103 23H.

- Varighet tre uker.
- Alle hjelpemidler tillatt.
- Bruk 12 pkt. Arial eller Helvetica, linjeavstand 1½.
- Omfang: 3500 ord.
 - Del 1 skal være inntil 2.500 ord, og del 2 skal dermed være inntil 1.000 ord.
 - Etter hver del skal du skrive: Antall ord i denne delen.
 - I forhold til det totale antall ord for hele eksamen (uten referanser), godtas pluss/minus 10 prosent.
 - Referanselisten kommer i tillegg. Det skal være *en felles referanseliste* etter alle tre deler. Format: APA, 7. utgave.
- Gradert karakter, A-F.
- Den første oppgaven teller 2/3 av karakteren, den andre 1/3.
- Hvis én av de to deler ikke leveres, vurderes eksamen til ikke bestått
- Besvarelsen vil bli kjørt gjennom plagiatskontrollprogrammet Urkund.
- Vi minner om at alle sider i de seks modulene i Canvas er å anse som anbefalte, relevante læringsressurser. Det er en anbefaling å bruke Canvas som supplement og ikke hovedvekten av kilder.

EKSAMENSOPPGAVE DEL 1 –BÆREKRAFTSPROSESS

Ta utgangspunkt i en konkret idrettsorganisasjon som du selv velger. Drøft spørsmål a til d nedenfor med bakgrunn i kjernelitteratur og anbefalt litteratur.

- a) Du har fått ansvar for et prosjekt med å utarbeide og iverksette en bærekraftstrategi for din organisasjon. Sett opp en disposisjon for de ulike fasene i prosessen der du kort får fram hva som er viktig i hver fase.
- b) Beskriv hva du vil legge vekt på når du skal prioritere hvilke bærekraftsmål organisasjonen bør prioritere høyest i sitt bærekraftsarbeid. Velg ut fem av FNs sytten bærekraftsmål som din organisasjon skal prioritere.
- c) Hvilke muligheter og utfordringer ser du i forbindelse med å iverksette planen og fremme en bærekraftig utvikling i organisasjonen?
- d) Vil planen bidra til å gjøre organisasjonen til en miljømessig pådriver, eller være en dørfeier? Begrunn svaret.

Besvarelsen skal være på inntil 2500 ord. Skriv antall ord på siste linje i del 1.

Sensorveiledning del 1:

- Dette er en kompleks oppgave der kandidaten bør vise en helhetlig forståelse for emnets pensum.
- Oppgave a) Prosessene i en bærekraftsprosess beskrives i pensumboka kapittel 6, og er også omtalt i flere filmer i Canvas.
- Oppgave b) Ulike tilnærminger er omtalt i Canvas og i pensumboka kap. 1. Studenten må beskrive bærekraftsmålene som prioriteres ut fra pensumbokas kap. 2-5, deres relevans for idretten og prioriteringen må begrunnes.
- Oppgave c) Mulige vinklinger er interessenteori og/eller symbolsk implementering gjennom «legitimeringsprosesser» (omtalt i pensumboka).
- Oppgave d) Drøftingen må gjøres med utgangspunkt i studentens besvarelse av oppgave a og b, og med bruk av teori fra pensumbokas kapittel 3. Begrepene dørfeier og pådriver må forklares med referanse til pensum
- Studentene kan hente litt på tvers av de ulike dimensjonene og dermed flere steder i boka/modulene. Refleksjon blir viktig samt en helhetlig forståelse av hvordan arbeidet med bærekraft kan gjøres med god teoretisk forankring i en konkret idrettsorganisasjon.
- Hvis studentene mangler vesentlige momenter i en av deloppgavene kan ikke del 1 få en bedre karakter en C, selv om de øvrige deloppgavene er godt besvart. For å få en B må alle deloppgavene inneholde referanser til pensum og studenten må vise meget god forståelse og kunnskap for relevante begreper og teori/perspektiver.
- Sensor bør karaktersette del 1 separat ut fra et helhetlig skjønn. Del 1 teller 2/3 av den endelige karakteren.

EKSAMENSOPPGAVE DEL 2 - IDRETTSARRANGEMENT

Det ligger mye potensial i idrettsarrangementer til å bli mer bærekraftige.

- a) Ta utgangspunkt i et konkret idrettsarrangement når du med utgangspunkt i de tre dimensjonene (sosiale, økonomiske og klima/miljømessige) skal begrunne *hvorfor* og *hvordan* arrangøren kan jobbe med bærekraft. Benytt minst én teoretisk inngang eller modell.
- b) Arrangøren ønsker å fremheve sitt fokus på bærekraft i markedsføringen av arrangementet. Redegjør kort for hvilke vurderinger arrangøren bør gjøre for å unngå å bli anklaget for grønnvasking.
- c) Besvarelsen skal være på inntil 1000 ord. Skriv antall ord på siste linje i del 2.

Sensorveiledning del 2:

- Arrangement er omtalt i nesten alle kapitler i pensumboka.
- Kandidaten kan også finne mye relevant i modulene, spesielt modul 5 og 6. I modul 6 er det egen del om OL.
- Av teoretiske innganger kan nevnes sirkulær økonomi og interessenteori, men også andre.
- Grønnvasking er også nevnt flere steder i pensum, og spesielt i pensumboka side 25 og 119.
- I en oppgave som denne vil det skille en god og en dårlig oppgave om kandidaten faktisk finner en teoretisk inngang eller modell.
- Sensor bør karaktersette del 2 separat ut fra et helhetlig skjønn. Del 2 teller 1/3 av den endelige karakteren.